

עלון שבועי נחלת שדה

חידושי תורה בדרך הדרוש
והאגדה על פרשת השבוע

מאת מחבר סדרת הספרים "נחלת שדה" על התורה והמועדים

0980 פופת הפסח תשס"ח נהפ"ז ז' אליון 307

לתגובות/הערות/דרשות והרצאות ניתן לפנות לטלפון – 050-4145482,

ניתן לקבל את העלון במייל etayba1@gmail.com

הנושא: סגולת פרשת המן

כלומר, שמעלת אמירת פרשת המן לא רק להמשיך פרנסה על הקורא אותה, אלא אף שתבוא הפרנסה בצורה מתוקה ונעימה ולא בדרך של קושי וסבל ח"ו.

ודוגמא לדבר מה שסיפר הגאון רבי זלמן סורוצקין זצ"ל, כי באחד הימים הגיע אדם צדיק לעיירה כלשהי, והבחין בשואב המים, יהודי מבוגר וישיש, נושא בקושי את אסל הדליים על שכמו. "מה שלומך, רבי יהודי?" פנה אליו, ובתשובה זכה לשמוע אנחה קורעת לב: "כמה קשה לי, אין בי כל כח... כמה אומלל אני...".

למחרת היום, שוב הבחין באותו שואב מים, הפעם הייתה נסוכה הבעה של תקווה על פניו, ובתשובה לשאלת שלומו, הוא נענה ואמר: "ברוך ה' יום יום, העבודה, אמנם קשה, אולם אם בגילי עוד ביכולתי לסחוב דליים כבדים כל כך, איני יכול שלא להודות לבורא יתברך!".

אותו אדם – בשני ימים נפרדים, ביום הראשון הוא אומלל שבאומללים, ואלו ביום השני – הוא שבע רצון.

מצינו כמה סיבות לכך שאמירת פרשת המן מועילה לשפע פרנסה טובה, בספר ישמח ישראל כתב, כי במחשבתו שחושב ואומר "כחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה", על ידי זה הוא סותם כל צינורות ההשפעה, אבל על ידי ידיעה אמיתית כי הכל הוא מאתו יתברך שמו, על ידי זה הוא ממשיך מקור ההשפעה.

ובזה הוא מבאר את המנהג לתת אוכל לציפורים בשבת שירה, [המגן אברהם (סימן שכ"ד סק"ז) מביא את המנהג לתת פירורי לחם לציפורים בשבת שירה. וכתב שעל פי מה שכתב השו"ע שבהמה וחיה שאין מזונותיהם עליך [היינו שאינם רכוש הפרטי של האדם], אסור לתת להם אוכל בשבת. ולפי זה כתב המגן אברהם לבטל את מנהג נתינת החיטים בשבת שירה, כיון שאין מזון הציפורים עליך. והביאו המשנה ברורה שם. אולם הציץ אליעזר (חלק י"ד סימן כ"ח) ומרן הגאון רבי עובדיה יוסף זצ"ל בספרו לוית חן (אות ע"ו), העלו להקל בזה] "כי הבהמות אף במיעוט דעתם חושבים הלוא אנחנו עושים לבעל הבית, ומשום זה הוא מפרנס אותנו, אבל העופות אין להם לחשוב זאת ויודעים שפרנסתן הוא בלתי פעולתם, וזאת מעורר אותנו למען נדע ג"כ כי הוא הזן ומפרנס לכל והכל הוא מאיתו יתברך שמו, אף בלתי פעולתנו, רק כח והשגחת הבורא יתברך שמו".

סיבה נוספת מצינו בדברי הגאון רבי חיים פאלאגי ע"ה שהתועלת בקריאתה להביא את האדם לידי ענוה ומחמת כן ממשך על עצמו פרנסה. שכן בשו"ע אוצרות ספרד (הוצאת אור ודרך) בסימן ה' הביאו את דברי רבי חיים פאלאגי בספרו רוח חיים שמביא את דברי רבינו בחיי שעל ידי אמירת פרשת

ישנה סגולה שנתקבלה ושגורה בפי כל בשמו של הרה"ק רבי מנחם מנדל מרימנוב זיע"א לומר ביום שלישי של פרשת בשלח את פרשת המן "שניים מקרא ואחד תרגום" כסגולה לפרנסה.

בלוח דבר בעתו כתב, שלא הביא סגולה זו מפני שלא נודע לו מקורה. והוא מוסיף, שהוא בירר אצל יהודים יוצאי רימנוב ואמרו, שמעולם לא שמעו גם מלפני מלחמת העולם השנייה.

אולם בספר ילקוט מנחם (מהדורת שנת תשנ"א) מובא בשם הרה"ק רבי שלום מסטרופקוב, שהיה רגיל לומר בשם הרה"ק מרימנוב, שסגולה לפרנסה לקרוא פרשת המן שניים מקרא ואחד תרגום ביום ג' פרשת בשלח.

הוא אף רוצה לומר, שהכוונה היא שיש לומר בכל יום שלישי בשבוע את פרשת המן מפרשת בשלח, לפי שביום זה נבראו האילנות הצמחים והפירות.

למעשה אכן ישנם ימים בימות השבוע המסוגלים ביותר להצלחה בפרנסה, כפי שדרש החתם סופר בספרו תורת משה: כי ימי שלישי ורביעי הם ימים המסוגלים לימי המעשה לחזור אחר פרנסה, כי קריעת ים סוף היתה בימים אלו. שהרי באותה שנה שבה יצאו ישראל ממצרים היה י' ניסן בשבת, ופסח ראשון היה ביום חמישי ממילא שביעי של פסח היה ביום רביעי. ולכן נאמר במן כזרע ג"ד - שלישי ורביעי שהיה נס המן גדול כיציאת מצרים וכקריעת ים סוף.

בפוסקים מצינו כי יש מעלה לומר פרשת המן בכל יום, וכפי שכתב השולחן ערוך (סימן א' סעיף ה'): "טוב לומר פרשת העקדה ופרשת המן". והבית יוסף נתן לכך טעם: "כדי שיאמין שכל מזונותיו באין לו בהשגחה".

רבינו בחיי (פרשת בשלח) כתב על סגולת אמירת פרשת המן בכל יום: "וקבלה ביד חכמים, כי כל האומר פרשת המן בכל יום מובטח לו שלא יבוא לעולם לידי חסרון מזונות". על דברים אלו מוסיף בספר תשב"ץ קטן: "ואני ערב בדברי".

מקור קדום להבטחה זו מביא הפרישה (סימן א') בשם הירושלמי: "זה לשון מורי בירושלמי דברכות איתא, כל האומר פרשת המן בכל יום מובטח לו שלא יתמעטו מזונותיו". וכבר העירו שהמאמר הזה לא נמצא בירושלמי.

הגאון רבי יצחק פאלאגי זצ"ל בספרו יפה ללב (סי' א' סעיף כ"ד) אחרי שמאריך בשבח אמירת פרשת המן בכל יום, כתב: ובכן לא נפלאות היא לומר, שסגולת קריאת פרשת המן בכל יום יגרום שיהיו מזונותיו מתוקים כדבש מידו של הקב"ה, כמו המן שהיה מיד הקב"ה וטעמו כצפחית בדבש.

ארנקו ושילם את המחיר הנקוב כדי לזכות לברך עליו שהחינו.

מחזה זה של אדם הקונה בשמחה מוצר יקר שמחירו עתיד לרדת בקרוב, רק כדי לברך עליו, נשגב מבינתו של הערבי. הוא שלף מרצפת אבן מקרקע החנות והראה לאברך כסף רב שמונח תחתיה. "הרואה אתה? כל הכסף הזה שמור עמי כאן", אמר לאברך בפליאה, "ואף על פי כן אינני קונה פירות במחירים כאלו. ואתה משלם סכום כזה רק בשביל ברכה?!"

ימים ספורים חלפו, והערבי מת בפתאומיות וחנותו עמדה למכירה. האברך מיהר לקנותה וזכה בכל הכסף המוחבא תחת המרצפות... ללמדך שחביבות הברכה שהיתה יקרה וחשובה בעיניו עמדה לו שיזכה לשכר כבר בעולם הזה.

נחלת שדה הגדה של פסח – מהדורה חדשה!

לאחר שאחרון הספרים אזל לפני שנים, ולאור הביקוש הגבוה, המהדורה החדשה של נחלת שדה הגדה של פסח – ירדה לדפוס, ותעלה על המדפים בקרוב בעזה"י!

הגדה נפלאה אשר כולה אש קודש ותועלתה מרובה לעורר את הלבבות למעלת וסגולת הלילה הקדוש ליל הסדר, ורוממות ימי חג המצות.

ניתן להשיג במספר טלפון: 0504145482

מעלת שבת שירה:

כתב הרה"ק מטריסק בספרו מגן אברהם, בעת קריאת השירה, מתעטר המלך בכתר מלכות ממלא משאלות בני ישראל לטובה: פתח ואמר, שבת זו נקרא שבת שירה ע"ש שקוראין בו שירת היס. והשירה נכתבת אריח על גבי לבינה. שראשי תיבות מזה גימטריא ק"ד, וקו"ף דל"ת מלא בגימטריא כמנין כתר, שעל ידי השירה נתגלה כתר מלכותו יתברך בעולם, שאז בעת השירה עלה ונתעלה עד הכתר העליון.

וכמו כן בכל שנה ושנה, בעת שקוראים השירה, נתגלה הכתר מלכות, וכשהמלך מעטר עצמו בכתר מלכותו, הוא נותן הנחה למדינות, ובפרט במלך מלכי המלכים הקב"ה שכשמעטר עצמו בכתר מלכותו, בודאי יתן הנחה לישראל, וימלא משאלות בני ישראל בכל השפעות טובות והברכות בכלליות ובפרטיות, ברוחניות ובגשמיות, בני חיי ומזוני ורפואה בקרב בני ישראל אמן.

קו השיעורים "להתענג בתענוגים"

0772618021

לשמיעת שיעורים על פרשת בשלח הקש: 1,2,4

המן לא יחסרו לו מזונותיו, וכותב על כך וז"ל: ולענ"ד נראה, כי כיון שקורא פרשת המן ושם נאמר "ונחנו מה" שמשה ואהרן נהגו במידת הענוה, משם ילמד להיות נוהג במידת הענוה, ובזה הרי הוא ניצול מן העניות כמ"ש במגילה יג' ושבת לג וכו'. עכ"ל. [מה שצ"י לגמרא מגילה יג ע"ב כוונתו לגמרא, ואמר רבי אלעזר, כשהקב"ה פוסק גדולה לבניו ולבני בניו עד סוף כל הדורות וכו', ואם הגיס דעתו הקב"ה משפילו וכו', והמובן מזה שאם אינו מגיס דעתו אלא הוא ענוותן וזכה לגדולה, ומה שצ"י לגמרא שבת לג. כוונתו לגמרא סימן לגסות רוח עניות, והמובן מזה שאדם שהוא ענוותן פרנסתו מצויה].

על פי זה יש לפרש את דברי הגמרא בבא מציעא (נט): "אמר להו רבא לבני מחוזא, אוקירו לנשייכו כי היכי דתתעתרו". ויש לפרש, כי על ידי שאדם מכבד את אשתו, נעשה בזה בעל ענוה ועל ידי זה ממשיך על עצמו שפע של פרנסה טובה.

כמו כן כתב האדמו"ר מקאמרנא ז"ע בספרו שולחן הטהור (מאמר אמונה ופרנסה), כי קריאת אגרת הרמב"ן מסוגלת לפרנסה. ויש לפרש ולומר, כי קריאת אגרת זו מלמדת את האדם ללכת בדרכי הענוה והשפלות, ומחמת כן ממשיך על עצמו שפע של פרנסה.

טעם נוסף לסגולת פרשת המן הובא בשם הגאון רבי רחמים ניסים יצחק פאלאג'י (כפי שהובא בשו"ע אוצרות ספרד בסימן הנ"ל את ספר יפה ללב) שכתב וז"ל: הקורא פרשת המן בכל יום, זוכר ועולה עלי לבו החסד שהיה עושה הקב"ה עם ישראל להזמין פרנסתם בלי עמל וטורח ועל ידי זכירה זו הוא מתדבק באהבתו יתברך וגומר לבבו לשמור מצוותיו חוקותיו ותורותיו וכל זה מעורר עליו רחמים מלמעלה ומזמינים לו פרנסתו, כיון שבזכות ענין הפרנסה שפירנס הקב"ה את ישראל במדבר נכנס אל הקודש פנימה לאהוב להקב"ה ולהתחזק בתורתו, בד"ן הוא שמהפרנסה ימשך לו פרנסה.

והוא מסיים, כי יש בכל פרשת המן תפ"ו תיבות, לרמז שהקורא אותה בכל יום פתו מצויה לו ולא יחסר לחמו לעולם ועד. והוא אומר, שמי שאינו יכול לאומרה מידי יום ביומו יאמרה לפחות פעם אחת בשבוע.

ונראה לומר הסבר רביעי על פי מאמר חז"ל: "לא ניתנה תורה אלא לאוכלי המן", ועל ידי קריאת פרשת המן מתחזק בלימוד התורה הקדושה, עד שנעשה לתלמיד חכם.

ומצינו בגמרא (שבת קנא): שמובטח לתלמידי חכמים שלא יחזרו על הפתחים. [ואולי י"ל מה שאומרים בברכת המזון "ודורשי ה' לא יחסרו כל טוב" מי הם דורשי ה'? אלו התלמידי חכמים העוסקים בתורת ה']. ובספרים הביאו רמז לדבר כי "תלמוד" גימטריא "פת". [והחתם סופר בספרו תורת משה בפרשה זו כתב, שכשם שהשבת מסוגלת לפרנסה אף לימוד מסכת שבת והלכות שבת מועיל לפרנסה].

וכתב רבינו יוסף חיים בספרו בן יהוידע (שבת שם) להסביר בטעם הענין, כי בית המדרש נקרא שער כמו שנאמר "אוהב ד' שערי ציון" - שערים המצוינים בהלכה. א"כ אדם זה שהוא מיושבי בית המדרש שנקרא "שער" לא יזדקק לדפוק על שערי בני אדם. כמו כן בגמ' שם מובא עוד, שתלמידי חכמים לא יבואו לידי עוני, "עוני" בגימטריא "קול" ולכן "קול" התורה מגן על הת"ח מפני הקול שהוא עוני, או מפני ש"עיון" בהיפך אותיות עוני ולכן מי שיעיין בתורה לא יגיע לידי עוני.

ועל פי זה יש לומר שעל ידי קריאת פרשת המן מתעורר להתחזק בלימוד התורה עד שנעשה לתלמיד חכם, וזכות התורה היא המשפיעה עליו פרנסה.

הרבנית קנייבסקי ע"ה היתה רגילה לספר מעשה (מובא בספר 'הרבנית') שאירע עם אברך מכולל 'עץ חיים' שהיה נכנס בקביעות לחנות פירות וירקות של ערבי אחד במחנה יהודה, ומבקש בכל פעם לדעת אם הגיע פרי חדש. הפרוטה לא היתה מצויה בכיסו, אך הוא היה מחבב את ברכת שהחינו ומהדר לברך על כל פרי חדש שהגיע לשוק אף אם מחירו היה יקר.

עלון זה הוקדש לעילוי נשמת אילון בן משה עוקבי ז"ל נפטר ח' שבט תשע"ז. ת.נ.צ.ב.ה.

נתרם על ידי בנו מתן עוקבי שיחי' להצלחתו ולהצלחת אשתו וכל בני משפחתו.